

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Conceptvs Chronographicvs De Concepta Sacra Deipara

Zoller, Joseph

Augustæ, Anno 1712

LXIV. Non extinguetur in nocte lucerna ejus. Proverb. c. 31. v. 18.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75950](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75950)

complicatis licet anguibus terrificum, feliciter tamen à se obtruncatum, Palladi detulit. *Lucan. l. 9.*

Quid jam Medusa superbiens, terrifica, & ad hominum nata perniciem denotat, nisi superbi Luciferi, in mortalium, suum aliquandò in locum subrogandorum, perditionem intensissimi, indefessam audaciam, cruentis indefinenter cladibus etiamnum intentam? Quid Perseus, raræ virtutis Heros, à Pallade submissus, nisi mulierem illam fortissimâ, ac Amazonum omnium facilè Principem, MARIAM? à Divinâ sapientiâ, eum in finem, submissam, ut immaculatâ suâ Conceptione, vindictam de hoste infernali sumeret, tot stragibus, in Adami posteros commissis, superbo? quem in finem, non ficta quædam Poëtarum

Numina: Mercurius, Pallas, Pluto, &c. sed tota Sacrosancta Trinitas, Pater, Filius, & Spiritus Sanctus, arma Divinæ protectionis validissima MARIE suppeditavit, quibus freta, inimicum ausu generosissimo aggressa, infernalem Medusam gloriose prostravit, vipereumque caput, toti orbi terrificum, primo conceptionis articulo, valido impetu contrivit, ac gloriose conquassavit, &c.

§. 7. Anagramma.

DeIpara! te pVrè ConCep- 441.
taM IVro.

Ave! Te dignam juro, sine maculâ partam.

Versio litteralis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrà Deiparâ.

CONCEPTUS LXIV.

§. I. Scriptura.

442. CLara LVCerna VINcens
peCCatI noCteM.

Proverb. c. 31. v. 18. *Non extinguetur in nocte Lucerna ejus.*

O densissimas infaustæ noctis tenebras, quas originale peccatum, omnî, proh dolor! extincto Divinæ gratiæ lumine, mundo invexit! O somnolentum, ac prorsus incurium propriæ felicitatis custodem Adamum! quem illis Isaiaë verbis non immeritò alloqui possumus: *Custos quid de nocte? custos, quid de nocte?* quid enim mirum, si peccatum originale nocti comparatur, si hæc ipsâ similitudine Divus quoque Christi colactaneus uti voluit, hæc habens:

Bernard.
serm. 4.
su per Sal.
v.

Quid autem est nox frigida, & obscura, nisi originale peccatum, frigidum concupiscen-

tiâ, obscurum ignorantia? & sanè horrendam hujus noctis caliginem attentius considerans celeberrimus ille patientiæ Princeps Jobus, cohibere se non potuit, quin in hæc verba prorumperet: Noctem illam tenebrosus turbo possideat, non computetur in diebus Anni, nec numeretur in mensibus: sic nox illa solitaria, nec laude digna. In hac igitur densissimâ peccati originalis nocte, quamvis ob impiam Protoparentum nostrorum Divinæ Legis transgressionem, omne illis, eorumque posteris gratiæ lumen fuerit extinctum, juxta illud: Mandatum lucerna est, & Lex lux: ut verificatum quoque fuerit illud: Lucerna impiorum extinguetur, minime tamen fuit extinctum, nec in illâ communî caligine comprehensum gratiæ lumen in Deiparâ, dum conciperetur, sic attestante Evangelistâ: Lux in tenebris lucet, & tenebræ eam non

com-

Hom. 6.
contra
Nestor.
Orat. de
Assumpt.

comprehenderunt, quæ hanc ipsam ob
causam à S. Cyrillo *Lucerna inextincti
luminis*, & à Leone Imperatore *Lu-
cerna perpetuò lucens, & nunquam extin-
cta, per quam à tenebrosâ peccati morte
liberati sumus, & liberamur &c.* depræ-
dicatur. Adducere hîc possem lon-
gam, per omnia sæcula, Patrum, &
Doctorum seriem, qui ut *lucernæ ar-
dentes* luxerunt in domo Domini, nisi
supervacaneum profus videretur, lu-
cernas proferre in meridie, cùm in-
terim hi omnes unâ voce procla-
ment, non extinctam in nocte Con-
ceptionis Marianæ lucernam origina-
lîs innocentia. Quis ergo dubitet, de
MARIA & non de alio quodam intel-
ligendum esse illud: *Non extinguetur in
noctē lucerna ejus?* præsertim, cùm ille
in MARIAM venire, & ex eâ prodire
statuerit, qui totum ferenat, irradiat,
& infulgurat Paradisum, de quo scri-
bitur: *Claritas DEI illuminavit eam,
& lucerna ejus est Agnus.* Ex hoc enim fa-
cile nobis persuasum habere possumus,
eandem ipsam lucernam, illud ipsum
candelabrum gloriosum, corpus quo-
que, & animam futuræ Genitricis per-
fectissimè illuminâsse. Meliori pro-
inde jure, quàm suprà nominatus Jo-
bus, gloriari de se MARIA poterat:
*Non perij propter imminentes tenebras, nec
faciem meam operuit caligo.* Quare? cau-
sam ipsa alibi insinuat, Numinisque
singulare adjutorium grato animo ag-
noscens, Dominum adjuvantem de-
prædicat, dicens cum Psalmistâ:
*Quoniam tu illuminas lucernam meam Do-
mine: DEUS meus illumina tenebras meas;
quoniam in te eripiar à tentatione.* item:
*Probasti cor meum, & visuâsti nocte, &
non est inventa in me iniquitas.* Sic enim-
verò, licet alij quidam, cum Vate
Regio, dicere possint: *DEUS, DEUS
meus, ad te de luce vigilo:* dicere ta-
men MARIA cum eodem Psalmogra-
pho sola poterat: *Anticipaverunt vigi-
lias oculi mei, utpotè quæ tanquam
clara Lucerna, à DEO jam ab initio suæ
Conceptionis singulariter illuminata,*

semper fuit *Lucerna splendens super cande-
labrum Sanctum*, ac medias inter origi-
nariæ labis tenebras non tantum in-
extincta, verum etiam clarissimis Di-
vinæ gratiæ radijs jugiter resplendens,
omnem peccati noctem vicit, labisque
nescia, cunctam prorsus caliginem
perpetuò ex animâ proscriptam ha-
buit. O animam felicissimam simul,
ac lucentissimam! quæ velut jugis lu-
cerna, semper permansit accensa, co-
ram Divino Altari, & nunquam fuit
extincta, sed servavit lumen Divinæ
gratiæ, præbendum viatoribus, unde
possint videre viam salutis. Dico igitur,
pro conclusione Conceptus, idem,
quod magnum olim Ecclesiæ
lumen, S. Augustinus, auditoribus pa-
ternè è pulpito inculcavit: *O homo!*
*si non potes Solem, saltem attende ad lucer-
nam, si non potes DEUM, saltem homi-
nem imitare!* Dixerat hoc Augustinus de
S. Protomartyre Stephano: dico ego
idipsum de purissimâ Numinis Geni-
trice. Hanc lucernam attende, hanc
DEI hominis Matrem imitare! & cùm
non possis ab originali, saltem ab
actualibus, tam mortalibus, quàm ve-
nialibus peccatis pro viribus absti-
ne: ut mediante clarâ hac lucernâ,
Virgine Deiparâ, per tenebrosam
mortalis vitæ caliginem, ad æternam
claritatem pervenias.

Ecclesi. 26.
v. 22.

Serm. de
S. Steph.

§. 2. *Authoritas.*

S. IrenæVs, Deiparæ pVrè
Conceptæ aMator.

443.

1. *Consentaneum erat, ut sicut per feminam,
Adamum seducentem, mundus fuerat
perditus, per feminam CHRISTO
inservientem restauraretur.* Lib. 3. con-
tra Valent.
2. *Prudentia serpentis in simplicitate co-
lumbæ devicta.* L. 5. c. 15. contra
hæres.
3. *Adhuc protoplasti peccatum, per corre-
ctionem primogenitæ, emendationem ac-
cipiens, &c.* L. 5. cap. 19.

Ee

§. 3.

§. 3. *Ratio.*444. DVO perfeCtè Contraria, non
Manent VnIta.

Beatissima Virgo in primo instanti suæ productionis, seu Conceptionis, fuit Dominatrix dæmonum; sic enim prædictum videtur Christo, per Davidem Psal. 109. v. 2, *Virgam virtutis tuæ emittet Dominus ex Sion, dominare in medio inimicorum tuorum.* Ergo Beatissima Virgo non potuit tunc contraxisse peccatum originale. Prob. Conseq. Implicat absolute, ut simul quis sit respectu ejusdem Dominus, & servus. Atqui, juxta citatum Scripturæ locum, Beatissima Virgo erat jam tum Domina dæmonis, & simul fieret serva ejus, per peccatum originale, ut patet. Ergò, cum hoc verificari nequeat, etiam verificari non poterit, quòd Beatissima Virgo contraxerit peccatum originale. Maj. Prob. Duo perfecte, & privative contraria nequeunt simul esse unita, seu subjectari in eodem (numero) subjecto; ita implicat, evidenter, in eodem (numero) homine, mors & vita: gratia & peccatum, &c. quia nempe sunt privative opposita, Atqui dominium, & servitus simili modo sunt privative opposita. Ergo nequeunt simul manere, in MARIA, unita.

§. 4. *Historia.*445. CanDeLæ ACCensæ Conser-
VatIo, à Deiparâ, absqVe
Labe ConCeptâ.

Miraculosis planè eventibus annumeranda est, perpetua illa candelæ, à Joanne Anachoretâ accensæ conservatio; cum enim celeberrimus hic eremicola, in partibus cujusdam villæ (Sochus nuncupatæ) 20. ferè milliaribus ab Hierosolymâ, in quadam degeret speluncâ, devotè asservabat affectuosam Virginis immaculatæ Imaginem, Christum Fi-

lium suis in ulnis gestantem. hinc quotiescunq̃ peregrinationem, pro more, suscepturus erat, tum ad Montem Sinai, tum per vastam solitudinem, ad visitanda Sanctorum Martyrum sepulchra, quibus specialissimè devotus, modò Ephesum pergebat ad S. Joannem, modò Euchaitam ad S. Theodorum: nunc ad S. Theclam, in seleuciam Isauriæ, nunc ad S. Sergium, in Saraphas: tum denique Hierosolymam, ad adorandam ibidem Sanctissimam Christi Crucem, & alia Sacra loca subeunda, accendere interim candelam solebat, specialiter Sacræ illius Imaginis honori destinatam. Cùm ergò die quadam, coram dictâ Virginis illibatæ effigie, in preces effusus persisteret, in hæc devotione plenissima prorupit verba: Sancta MARIA, DEI Genitrix semper immaculata! quandoquidem longiori me itineri proximè comittere statui, diebus pluribus perficendo; Obsecro! tuæ Tu candelæ curam habeas, eamq̃, ut jugiter ardeat, ac nunquam intereà extingatur, conserva! ut omnis exinde populus intelligat, in Te quoque gratiæ lumen constanter à DEO servatum, nullo fuisse momento extinctum; Hac enim spe fretus, ac in Tuum confusus adiutorium, propositum iter consolatus arripio. Dixit: & accensâ coram Imagine candelâ, arduo se itineri commisit. Mirum dictu! post mensis unius spatium, ad eremum reversus, ita candelam hanc ardentem reperiebat, ac conservatam, prout illam ante discessum accenderat: imò cum postmodum per duos, vel tres, imò per quinque, aut sex quandoque menses, cellâ suâ exesse contingeret, vel etiam si domi, per tempus aliquod, subsistere placeret, nunquam hanc candelam à seipsâ vidit extinguere, Virgine Deiparâ evidens inextincti gratiæ suæ luminis testimonium, per hanc suæ Imagini dicatam candelam miraculosè demonstrante. *Sophronius Prati Spirit. c. 80. cit. in Concil. Nicen. Act. 5.*

§. 5. *Symbolum.*

446.

LaMpas, ab ADæ Labe
IneXtInCta.

Non nocet accenso venti violentia lychno,
Quem, parte ex omni, vitrea scuta tegunt.
Et superare queat maculae violentia Matrem,
Quam Sacra ter puram protegit ipsa Trias?

Non extinguetur in nocte Lucerna ejus. Prov.
c. 31. v. 18.

§. 6. *Antiquitas.*

447.

poLIJpHeMVs, atroX CIJ-
CLOps, reglonIs SICILIAE, ab
VLIJsse IVVene eX-
oCVLatVs.

INter cetera Cyclopum portenta, illum Siciliae tractum incolentia, ubi Aetna Mons formidabili flammaram ejectione pluriès clarescit, ob corporis partim vastitatem, partim ob animi atrocitatem, plurimum timebatur Polyphemus ille, qui pastorem cum ageret ovium, voracissimum simul hominum lupum agere consuevit, quos ex insidijs interceptos ad saxum violenter elidere, crudeliter enecare, artusque tabo fluentes insolenti barbarie devorare, summis in delicijs habebat. Accidit, ut

post varios casus, marisque complura feliciter superata discrimina, ad littus illud die quadam appelleret Ulysses, juvenis generositate nemini illius aetatis secundus: verum vix è navigio cum socijs ad terram descenderat; cum ecce! ab atroci illo Cyclope adedè fuere intercepti omnes, ut evadere ultra difficillimum videretur, hominis ferini rabiem, humanum sanguinem avidissime siti-entis. Quid ergò ageret Ulysses, si praesens evadere vellet à voracissimo Gigante periculum? Audite! immani propinat monstro vini generosissimi poculum, cujus haustu sopitus Gigas, mox humi resupinus stertere cogebatur: quam occasionem sibi exoptatissimam sine morâ arripiens Ulysses, Cyclopi rhonchos emittentis oculum, quem unum habebat, acuto stipite effodit, sicque exoculato feliciter Gigante, victor cum suis ad navim reversus est. *Homerus 10. Odys. Servius. Virgil. &c.*

Formidabilis ille tartareorum Cyclopum antesignanus Lucifer, eas inferioris terrae partes incolens, quae longè majori, quam Aetna Mons, flammaram sulphurearum ejectione horrendum illustrantur, voracissimum utique monstrum se exhibuit, dum protoparentes nostros, cum totâ illorum futurâ progenie, orcinâ prorsus barbarie, in animâ enecavit, vixque conceptum hominem, primo statim temporis momento, sibi in praedam abstulit, & etiamnum aufert. Venit autem in mundum hunc immundum Virgo quaedam purissima, MARIA: Hæc Ulysses illum sagacitate simul, ac fortitudine immensum superans, ut sese è proximo periculo, ob debitum contrahendæ communis labis eriperet, tartareo illi Polyphemo, tot jam stragibus fatigato, poculum exhibuit generosissimi vini, *calicem nimirum salutaris*, quem bibiturus erat Filius ex se nasciturus, id est, Sacratissimam Christi Passionem, ac Mortem, pro omnibus in redemptionem, pro se autem in praeservationem

onem impendendam; ad cuius, non dico haustum, sed primum tantum odoratum, adeo debilitatus est Lucifer, ut omnibus viribus deficientibus, ac totus à pulchritudine purissimæ animæ excæcatus, nullam ei vim, aut nocumentum in Conceptione afferre potuerit.

§. 7. *Anagramma.*

agnVM DEI pVra àpeC-
Cato parles.

Verum DEI Agnum intacta à malo paries.
Versio litteralis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

448

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS LXV.

§. I. *Scriptura.*

449. Virgo pVrè ConCepta, NIgra
seD forMosa.

Cant. c. i. v. 4. *Nigra sum, sed formosa.*

Quid est hoc? dilectissima Spiritûs Sancti Sponsa, Virgo Beatissima! quod Sacris in Canticis, nigro Temetipsam calculo describere non verearis, dicendo: *Nigra sum, &c.*? Ergone Tu, quam nive candidiorem semper suspeximus, quam telam mundam omni tempore credidimus, quam candidissimam pacis columbam hactenus venerati sumus, nigredinem induisti, colori candido per omnia adversantem? An nescis, destitutam omni luce nigredinem? quomodò ergò adhærere tibi hic color obscurus poterit, quam omni ex parte luce vestitam, corona stellarum duodecim in capite, Luna sub pedibus, Sol toto in corpore exornat? *Quæ enim societas luci ad tenebras?* An nescis, nigredinis usum in tristibus plerumque eventibus, ac mortis casibus adhiberi, & ad peccata potissimum referri? Quomodò ergò tu *nigra* dicaris, in quâ nec tristitia, nec peccatum ullo momento locum invenire potuit? *Dilexisti enim, justitiam* (ut cum Psalmistâ loquar) *& odisti iniquitatem: propterea unxit Te DEUS, DEUS*

2. Co-
rinth. 6.
v. 14.

Psal. 44.
v. 8.

tuus oleo lætitiæ, omnem tristitiam pro-
scribentis. An nescis, exosam ple-
rumque reputari nigredinem? juxta
illud Martialis:

Hic niger est: hunc tu Romane
carere!

Quomodò ergò Tu *nigra*, quæ nemini exosa, sed *Mater amabilis, Mater pulchræ dilectionis*, ab universali Ecclesiâ communiter salutaris? Verum audire mihi videor MARIAM sic respondentem; *Nigra sum*, fateor, sed nonne *nigra* plerumque videntur, quæ à nobis sunt remotissima? sic & ego *nigra*, eò quòd ob peccatum originale, vobis quidem omnibus, non autem mihi, à conceptione adhærrens, longè à vobis sim remotissima. *Nigra sum*, fateor, sed & *formosa*, non tali affecta nigredine, quæ formam dehonestet, sed quæ potius mirum in modum adornet: *nigra*, non ob culpam, sed ob humilitatem. *Nigra sum, sed formosa*: *nigra* ob debitum contrahendi peccati, *formosa* ob peccatum minimè contractum: *formosa*, quia pulchrior reliquis omnibus creaturis: *nigra*, quia non tam pulchra, quàm Filius meus. *formosa*, si sola spectetur puritas mea: *nigra*, si modum attendere placeat pulchritudinis, utpotè non naturalis, sed privilegiatæ. atque adeo *decoloravit me Sol*, Cant. i. Diivinus scilicet Filius meus, *Speci-*
ofus